

ЗАСТОСУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОЇ ЕПІДУРАЛЬНОЇ БЛОКАДИ ЗА ХВОРОБ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ У СОБАК

Слюсаренко Д.В., д. вет. н., професор

Заїка П.О., к. вет. н., доцент

Кочевенко А.С., асистент

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Серед видів місцевої анестезії, які можуть з успіхом застосовуватися під час оперативних втручань та маніпуляцій за хвороб органів репродуктивної системи собак мають практичне значення епідуральна, а також інколи інфільтраційна анестезія. Перший з вказаних видів місцевої анестезії – епідуральна, дозволяє виконати знеболювання вісцеральних та соматичних органів каудальної частини тіла тварини включаючи зону живота. Інфільтраційна анестезія зазвичай застосовується як додатковий метод знеболювання обмеженої ділянки оперативного доступу.

В якості місцевоанестезувальних засобів у собак в сучасних умовах як правило застосовують лідокаїн [1], або за тривалих процедур – бупівакаїн.

Враховуючи концепцію гуманного ставлення до тварин і позбавлення їх страждань на будь-якому етапі лікування, застосування післяопераційної аналгезії протягом післяопераційного періоду є також актуальним аспектом анестезіологічного забезпечення. Післяопераційна аналгезія у собак може бути виконана загальними анальгетиками, нестероїдними протизапальними препаратами, а також місцевими анестетиками. Серед цих груп препаратів місцеві анестетики є найбільш доступними для кожного практикуючого лікаря і мають найменшу кількість побічних ефектів, тому їх застосування є перспективним як для інтраопераційного, так і для післяопераційного знеболювання.

Нашими попередніми дослідженнями [2] було визначено ефективність застосування 0,2% розчину бупівакаїну з метою аналгезії у собак за епідурального введення, тобто диференціальної блокади. Така методика дозволяє вибірково блокувати проведення імпульсів нервовими волокнами, які відповідають за больову чутливість не блокуючи волокна, які відповідають за моторну функцію, таким чином тварина може вільно рухатись не відчуваючи болю.

Метою роботи було визначити можливості застосування післяопераційної аналгезії бупівакаїном шляхом застосування диференціальної епідуральної блокади у собак після проведення оперативних втручань на органах репродуктивної системи собак.

Об'єкт дослідження. 10 собак віком від 3 до 12 років масою 6-35 кг, які мали різні види патології органів репродуктивної системи – піометра, випадіння піхви, неоплазії піхви, неоплазії матки.

Результати досліджень. При виконанні епідуральних ін'єкцій застосовували набори для епідуральної анестезії і бактеріальні фільтри виробництва "B.braun" (Німеччина). Катетер у післяопераційному періоді фіксували лейкопластирем або способом "тунелювання" в підшкірних тканинах. Для знеболювання виконували премедикацію седазином, епідуральну пункцію, катетеризацію епідурального простору. Кінець катетера розташовували на рівні 5 поперекового хребця. Операційну анестезію виконували 2 %-ним розчином лідокаїну, це дозволяло отримати знеболюючий ефект через 5-10 хвилин після введення препарату, і за необхідності пролонгування знеболювання ввести лідокаїн через катетер повторно.

В післяопераційному періоді тварина не потребує знерухомлення і седації, але відчуває біль, тому в цей період ми застосовували з метою аналгезії 0,2 %-ний розчин бупівакаїну. Доза 0,2% розчину бупівакаїну становила 0,5 мл на кожні 10 см довжини тулуба. Цей препарат у вказаній концентрації володіє властивістю викликати диференціальне знеболювання, і має тривалий термін дії (в межах 6 годин), що робить його актуальним в цих умовах. Розчин бупівакаїну з метою післяопераційної аналгезії тваринам вводили один раз на 6 годин (4 рази на добу) протягом від 1 до 3 діб в залежності від стану конкретної тварини. Такий підхід

дозволив досягти оптимальної ефективності як інтра- так і післяопераційного знеболювання, забезпечивши високу ефективність та безпечність процедур.

Висновки. 1. В результаті проведених досліджень визначено високу ефективність запропонованої схеми знеболювання за виконання оперативних втручань у собак із захворюваннями репродуктологічної системи.

2. Післяопераційна аналгезія із використанням епідурального введення 0,2 %-ного розчину бупівакаїну через катетер забезпечує відсутність больових відчуттів твариною в перші три доби після виконання хірургічного лікування та відсутність побічних ефектів дії препарату.

Бібліографічний список

1. Resiana, K., Syafrı, K.A., Mochammad, H., Agussalim, B. (2021) Molecular mechanisms of lidocaine. *Annals of Medicine and Surgery*, 69. <https://doi.org/10.1016/j.amsu.2021.102733>
2. Слюсаренко Д.В. (2018). *Клініко-експериментальне обґрунтування диференціальних блокад місцевими анестетиками у тварин* [Автореф. дис. д. вет. наук, Білоцерківський національний аграрний університет] https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/specradi/avtoref_slusarenko.pdf

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ХОЛЕКАЛЬЦИФЕРОЛУ ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ СПЕРМОГРАМИ У ЩУРІВ ІЗ ДОБРОЯКІСНОЮ ГІПЕРПЛАЗІЄЮ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ

Смоленко Н.П., к. біол. н.

Коренєва Є.М., к. біол. н., ст. наук. спів.

Белкіна І.О., к. біол. н.

Мараховський І.О., д. філософії

Бречка Н.М., д. біол. н., ст. наук. спів.

Кустова С.П., к. фарм. н.

Бойко М.О., к. фарм. н.

Бондаренко В.О., д. мед. н., професор

ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН», м. Харків

Вступ. Відомо, що формуванню порушень репродуктивної функції чоловічого організму як у людей, так і тварин сприяє таке поширене захворювання як доброякісна гіперплазія передміхурової залози (ДГПЗ), яка своєю чергою в багатьох випадках супроводжується простатиту. Ці простатопатії обумовлюють зростання неплідності як самі по собі, так і у сукупності із іншими причинами, погіршуючи якість сперматозоїдів унаслідок порушення структури та функції сім'яників або інших органів репродуктивної системи, зокрема, передміхурової залози (ПЗ) [1].

Водночас експериментальні та клінічні дані свідчать, що в ідіопатичних випадках причиною безпліддя може бути дефіцит або недостатність вітаміну D. Доведено, що вміст останнього може позначатися на будові сперматозоїдів та якості сперми [2]. Останнім часом все частіше для корекції репродуктопатій використовують вітамін D, для покращення результатів впливу якого є необхідним пошук оптимальних схем застосування та більш дієвих фармакокомпозицій, що й обумовлює актуальність та мету нашого дослідження.

Мета дослідження: визначення ефективності використання холекальциферолу (вітаміну D₃) окремо або сумісно з екстрактом плодів пальми Сабаль у тварин із доброякісною гіперплазією передміхурової залози щодо корекції параметрів спермограми.

Матеріали та методи. Роботу виконано на 25 однорічних самцях щурів популяції Вістар масою 330-380 г зі змодельованою ДГПЗ, яку викликали 30-ти денним внутрішньом'язовим введенням сульпіриду в дозі 40 мг/кг маси тіла тварин. Досліджували вплив вітаміну D₃